

[Ministeren for Sundhedsvæsen.]

talen. I de første 8 Aar blev der beregnet 4 pCt. af Anlægskapitalen, i disse 8 Aar, da Rentefoden her i Landet steg til urimelige Højder; nu i de sidste Aar er Forrentningen sat op til 5 pCt. Fra regnskabskyndig Side har man beregnet denne Fordel ved at have en saa billig Kapital at raade over til ca. 1.000—2.000 Kr. aarlig.

Dertil kommer, at Plantagen ved sin Beliggenhed ved denne store Sindssygeanstalt kan raade over en meget billig Arbejdskraft. Der er 2 Gartnere og 5 Læringer, og saa arbejder nogle faa sindssyge paa Plantagen. Disse sindssyges Arbejde — der tages dertil de mest arbejdsdygtige Patienter — betales meget lavt, med en Pris, som det private Erhverv slet ikke kan regne med, nemlig 20 Ø. i Timen. Der er saaledes sidste Aar anvendt 4.000 Arbejdstimer à 20 Ø., og man har fra sagkyndig Side beregnet, at denne Favør mindst maa regnes til en Besparelse af 2.000 Kr. aarlig.

Dertil kommer, at Afsætningsforholdene paa denne Plantage er saare gunstige; den kan nemlig afsætte hele den Del af Frugten, som ikke er første Klasses Handelsvare, til selve Anstalten til en Pris, der beregnes efter Torvepris. Dette betyder, at man for den mindre gode Frugt har den store Begunstigelse, at man slipper for Omkostninger ved Emballage, slipper for hele Omkostningen ved Fragt og slipper for Mellemandleravance. Da det for sidste Regnskabsaar var for 9.000 Kr., der saaledes solgtes til Anstalten paa disse gunstige Vilkaar, vil man se, at der ogsaa her ligger en betydelig Favør for denne Plantage, som de private Frugtavlere ikke kan raade over.

Endvidere kan denne Frugtplantage regne med fuldkommen gratis Driftskapital. Bestyreren for Plantagen kan hæve paa Sindssygeanstaltens Kasse alle de Penge, han behøver til Driften, og betale dem tilbage igen uden at have en Øres Udgift derved. Man behøver ikke at være meget forretningskyndig for at vide, hvad det betyder for en stor Virksomhed at raade over gratis Driftskapital.

Saa kommer som det 5te Punkt, at der overhovedet ikke betales Skatter. Naar man ved, hvad Skatter betyder for andre Virksomheder, vil man se, at det ogsaa her drejer sig om et betydeligt Beløb, som maa fradrages den paa Papiret opførte Avance.

Men hertil kommer endnu en Favør. Ved en saadan Frugtplantage er der noget, der hedder Mellemkulturer, idet man naturligvis, naar Træerne er smaa, men ogsaa naar de er større, kan udnytte Jorden under

Træerne til anden Avl. Indtægten ved Avlen af disse Mellemkulturer har de to sidste Aar været 6.000—7.000 Kr. Denne Avl sælges ogsaa direkte til Sindssygeanstalten, uden at der paaløber Omkostninger, Mellemandleromkostninger eller Fragtomkostninger. Ogsaa her ligger en meget betydelig Favør for denne Statsplantage.

Det er altsaa paa 6 forskellige Punkter, at denne Plantage har meget betydelige Fordele, Fordele, som for en Del betales af Statskassen, men Fordele, som private Frugtavlere overhovedet ikke kan regne med, og jeg tror, at enhver herefter vil kunne forstaa — jeg tror, at selv det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen vil kunne forstaa det —, at Nykøbing Plantage fra et almindeligt forretningsmæssigt Synspunkt absolut ikke er nogen Gevinstforretning. Det er en Forretning, som i Aarenes Løb har givet et endog betydeligt Underskud; og hvis en mindre Landbruger havde indladt sig paa et Foretagende som dette, er der ingen Tvivl om, at han for længst vilde have været fallit.

Ministeren for offentlige Arbejder (Stensballe): Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen syntes at være vred paa mig navnlig paa Grund af mit Svar paa hans Klage over Radioudsendelsen af Klavermusik. Jeg beklager, at jeg ikke oplyste, da jeg sidst havde Ordet, at det ogsaa var Radiotrioens Koncerter, hvor Klaveret spiller en afgørende Rolle, som har høstet stor Anerkendelse i Udlandet. Af en privat Samtale, jeg har haft med det ærede Medlem, har jeg forstaaet, at han anerkender fuldt ud Udsendelserne fra Trioen. Det, han navnlig beklager sig over, var Udsendelserne af Klaversolo og Klavermusik i Forbindelse med et enkelt Strygeinstrument. Jeg vil gerne sige, at Gengivelsen kan være forskellig paa forskellige Stationer og kan maaske ogsaa udsendes paa forskellig Maade fra forskellige Stationer. Forholdet er det, at fra Københavns Radiofonistation er Gengivelserne ofte spidse og flade, fra Kalundborg og Sorø synes de dybere Frekvenser at gaa bedre igennem og Udsendelserne i det hele taget rundere. Det er selvsagt, at baade Radioteknikerne og ogsaa Lederen søger med saa stor Energi som muligt at forbedre disse Udsendelser, men det synes af de Erfaringer, man har gjort, at fremgaa, at der maa nogen Tid til. Men jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at der arbejdes med al Energi paa at skaffe saa gode Udsendelser som muligt, ogsaa for Klavermusik.

Det ærede Medlem Hr. Sneum syntes